

NORGES HØYESTERETT

Den 27. mars 2009 avsa Høyesterett dom i

HR-2009-00703-A, (sak nr. 2009/76), straffesak, anke over dom,

A (advokat Anders Brosveet)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (kst. statsadvokat Arild Oma)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Bruzelius**: Ved beslutning 10. juni 2008 av politimesteren i Hordaland ble A satt under tiltale ved Nordhordland tingrett for overtredelse av straffeloven § 270 første ledd nr. 1 jf. annet ledd jf. § 271, jf. straffeloven § 49 (post I) og straffeloven § 183 (post II).
- (2) Grunnlaget for forsøket på grovt bedrageri ble beskrevet slik:

”Ultimo desember 2006 forsøkte han å forlede ansatte hos Namsføgden i Oslo til å ta utlegg hos X AS, ved å presentere som tvangsgrunnlag et gjeldsbrev datert 28.12.2004 mellom Y og X AS hvor det fremgikk at X AS skyldte Y kr. 838.842,50. Han fortiet herunder at gjeldsbrevet var falskt og at han ikke hadde noe krav mot X AS. Handlingen medførte fare for tap for X AS.”
- (3) For post II – dokumentfalsk – var grunnlaget beskrevet slik:

”Til tid, på sted og til handling som nevnt i post I, benyttet han som ekte og uforfalsket det der nevnte gjeldsbrev, til tross for at det falskelig var undertegnet med tidligere konsernsjef i X AS, Bs navn.”
- (4) Nordhordland tingrett avsa 16. september 2008 dom med slik domsslutning:
 - ” 1) A, født 20. april 1981, dømmes for overtredelse av straffeloven § 270 første ledd nr 1, jf. annet ledd jf. § 271 jf. straffeloven § 49 og straffeloven § 183, jf. straffeloven § 62 første ledd og § 64 til fengsel i 1 – et – år.
 - 2) Sakskostnader idømmes ikke.”

- (5) A anket over straffutmålingen til Gulating lagmannsrett, som i dom 25. november 2008 forkastet anken.
- (6) A har anket over lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen i tiltalens post I, subsidiært saksbehandlingen forsåvidt gjelder samme tiltalepost og atter subsidiært straffutmålingen. Det er anført at tingrettens lovanvendelse er uriktig og at lagmannsretten begikk en saksbehandlingsfeil ved å unnlate å prøve tingrettens lovanvendelse av eget tiltak.
- (7) Påtalemyndigheten er enig i at det forhold som er beskrevet i tiltalens post I, ikke rammes av straffeloven § 270 første ledd nr. 1, og at de tidligere instansers avgjørelser med hovedforhandlinger må oppheves.
- (8) *Jeg er kommet* til at tingrettens og lagmannsrettens dommer med hovedforhandlinger må oppheves.
- (9) Høyesterett har kompetanse til å prøve tingrettens lovanvendelse selv om ankesaken for lagmannsretten var begrenset til å gjelde straffutmålingen, jf. straffeprosessloven § 342 annet ledd nr. 1 se Rt. 2004 side 1291 avsnitt 12 med videre henvisninger.
- (10) Det forhold som er beskrevet i tiltalebeslutningens post I, og som tingretten domfelte A for, er ikke bedrageri etter straffeloven § 270 første ledd nr. 1. Tingretten har i samsvar med grunnlaget for tiltalebeslutningens post I lagt til grunn at A forsøkte å forlede namsmannen, mens det var X AS som var utsatt for fare for tap. Domfellelse etter § 270 første ledd nr. 1 krever at tap eller fare for tap voldes den som forledes til en handling, eller den han handler for.
- (11) Forsvareren har prinsipalt nedlagt påstand om frifinnelse for tiltalebeslutningens post I. Jeg kan ikke se at de nødvendige forutsetninger for en slik domsslutning er til stede, jf. straffeprosessloven § 345 annet ledd annet punktum, og mener at de tidligere instansers dommer med hovedforhandlinger må oppheves.
- (12) Jeg stemmer for denne

D O M :

Tingrettens og lagmannsrettens dommer med hovedforhandlinger oppheves.

- (13) Dommer **Tønder:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (14) Dommer **Bårdsen:** Likeså.
- (15) Dommer **Endresen:** Likeså.
- (16) Dommer **Stang Lund:** Likeså.

(17) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Tingrettens og lagmannsrettens dommer med hovedforhandlinger oppheves.

Riktig utskrift bekreftes: